

İNSAN HAKLARI YÜKSEK KOMİSERLİĞİ OFİSİ

PALAIS DES NATIONS – 1211 CENEVRE 10, İSVİÇRE

www.ohchr.org • TEL: +41 22 917 9000 • FAKS: +41 22 917 9008 • E-POSTA:
registry@ohchr.org – cedaw@ohchr.org

İLGİ: AA/Follow-up/Tur/54

8 Mart 2013

Ekselansları,

Kadına Yönelik Ayrımcılığın Önlenmesi Komitesi'nin (CEDAW) Nihai Gözlemlerinin Takibinden Sorumlu Raportörü olarak, Komite'nin Temmuz 2010'da gerçekleştirilen kırk altıncı toplantısında görüşülen Türkiye altıncı dönem raporuna ilişkin incelemeleri ifade etme şerefine nail oldum. Sözü edilen toplantının sonunda, Komite'nin nihai gözlemleri Daimi Temsilciliğinize iletilmiştir (CEDAW/C/TUR/CO/6). Komite'nin Nihai Gözlemlerinde Türkiye'den iki yıl içerisinde belgenin 17. ve 23. bentlerinde belirttiği özel ilgi alanlarında daha fazla bilgi sunması ricasında bulunduğunu hatırlarsınız.

Komite, CEDAW izleme prosedürü kapsamında 30 Temmuz 2012'de kendisine ulaşan izleme raporunu (CEDAW/C/TUR/CO/6/Add.1) memnuniyetle karşılar. Komite izleme raporunu Şubat 2013'te Cenevre'de düzenlenen elli dördüncü toplantısında inceleyerek aşağıdaki tespitlerde bulunmuştur.

Nihai gözlemlerin **17. bendinde** yer verilen “eğitim, istihdam, sağlık ile siyaset ve kamu alanlarında uygulanan başörtüsü yasağının etkisini değerlendirmek üzere çalışma yapılması ve bir sonraki ara raporda yapılan çalışmanın sonucuna ve yasaktan doğan ayrımcılıkların sonlandırılması için alınan önlemlere ilişkin bilgilere yer verilmesi” yönündeki tavsiye karara ilişkin olarak: Taraf Devlet başörtüsü yasağına ilişkin bir çalışma gerçekleştirmek üzere Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ve Türkiye İstatistik Kurumunun işbirliği kurduğunu belirtmiştir. Bakanlıklara ve üniversitelere ilgili verilerin toplanması için resmi yazılar yazılmış ve taleplerde bulunulmuştur. Taraf

Devlet 2014'te sunulacak olan 7. Periyodik raporda bahse konu çalışmanın sonuçlarının yer alacağını belirtmiştir. Komite, Taraf Devletin başörtüsü yasağına ilişkin çalışma yapılması yönünde birtakım adımlar attığını ve tavsiye kararının **kısmen uygulandığını** düşünmektedir.

Komite Taraf Devlete Eylül 2013 tarihi itibariyle eğitim, istihdam, sağlık, siyasi hayat ve kamu hayatında başörtüsü kullanılmasına ilişkin yasağın etkilerini değerlendirmeyi hedefleyen çalışmayı sonlandırmak üzere atılan adımlara yönelik ek bilgi sağlamasını tavsiye etmektedir.

Sonuç Gözlemlerinin 23. Paragrafında yapılan "19 sayılı Genel Tavsiye Kararı doğrultusunda kadına yönelik şiddeti ele almak üzere kapsamlı tedbirlerin benimsenmesine öncelik verilmeye devam edilmesi" ne ilişkin tavsiye kararına yönelik taraf Devlet izleme raporunun tamamında kadına yönelik şiddeti ele almak üzere kayda değer adımlar atıldığını belirtmiştir. Komite tavsiye kararının **uygulandığını** düşünmektedir.

"Aile içi şiddet dâhil kadına yönelik her türlü şiddete ilişkin kapsamlı mevzuatın uygulanmaya konması için 4320 Sayılı Kanunun değerlendirilmesi ve güçlendirilmesi, bu ve benzeri kanunlarda kadına yönelik her türlü şiddetin yasaklanmasının ve şiddet mağduru olan kadın ve kız çocuklarının koruma kararları dahil koruma ve yardım olanaklarına acil erişimlerinin sağlanması ve faillerin kovuşturulmasının ve cezalandırılmasının sağlanması"na yönelik tavsiye kararına ilişkin olarak Taraf Devlet "Ailenin Korunması ve Kadına Yönelik Şiddetin Önlenmesi"ne dair 6284 Sayılı Kanunun Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından hazırlanarak mevcut 4320 Sayılı Kanunun kapsamının genişletildiğini belirtmiştir. Komite, yeni kanunun aile içi şiddeti ele aldığını ve mağdurlara koruma kararları dâhil koruma ve yardım olanakları sunduğunu düşünmektedir. Ancak, kanun faillerin kovuşturulması ve cezalandırılmasına ilişkin hükümler içermemekle birlikte kadına yönelik şiddete ilişkin genel bir tanım sunmakta ve taciz, aile içi tecavüz, cinsel taciz, ve diğer cinsel şiddet türleri gibi muayyen şiddet türlerini tanımlamak bakımından yetersiz kalmıştır. Ek olarak, Taraf Devlet yalnızca kadına yönelik şiddete odaklanan bir kanun kabul etmek bakımından başarısız olmuştur. Komite tavsiye kararının **kısmen uygulandığını** düşünmektedir.

“Kadına yönelik şiddetin ele alınması ve bunlarla mücadele edilebilmesini sağlamak ve mağdurlara yeterli destek verilmesini sağlamak üzere kamu görevlileri, adli çalışanlar, kolluk kuvvetleri ve sağlık hizmeti çalışanlarına yönelik eğitim çalışmaları ve programlarının yaygınlaştırılması”na ilişkin tavsiye kararına yönelik 6284 Sayılı Kanun kadının insan haklarına ilişkin yeterli sayıda personel ile kamu kurum ve kuruluşları ve kamu kurumu statüsünde yer alan mesleki örgüt personeline eğitim verilmesine ilişkin bir hüküm sunmaktadır. Ayrıca, Sonuç Gözlemlerinin yayınlanmasından bu yana bir takım eğitim girişimleri gerçekleştirilmiştir. Komite tavsiye kararının **uygulandığını** düşünmektedir.

“Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik her türlü şiddete ilişkin kamuda farkındalık yaratma kampanyalarının devam ettirilmesine” ilişkin tavsiye kararına yönelik Taraf Devlet kadınlara yönelik şiddet konusunda birtakım farkındalık yaratma faaliyetleri düzenlendiğini belirtmiştir. Komite tavsiye kararının **uygulandığını** düşünmektedir.

“Şiddet mağdurlarına daha fazla konukevinin açılması da dâhil danışmanlık ve destek hizmetlerinin sunulması ve bu bağlamda gerekli tedbirlerin uygulanması amacıyla yeterli kaynak ayrılmasının sağlanmasına” ilişkin tavsiye kararına yönelik Taraf Devlet Sonuç Gözlemlerinin yayınlanmasından bu yana konuk evi açılmasına ilişkin birtakım adımlar atıldığını belirtmiştir. Ancak şiddet mağdurlarına yönelik danışma ve destek hizmetlerinin sunulması amacıyla atılan adımlara ilişkin bilgi sağlama konusunda başarısız olunmuştur. Komite tavsiye kararının **kısmen** uygulandığını düşünmektedir.

“Kadına yönelik şiddet konusunda çalışan STK’larla işbirliğinin arttırılmasına” ilişkin tavsiye kararına yönelik Taraf Devlet ‘Kadına yönelik şiddet konusunda çalışan STK’larla işbirliği kurulması hususunda Sonuç Gözlemlerinin yayınlanmasından bugüne birçok girişim gerçekleştirildiğini belirtmiştir. Komite tavsiye kararının **uygulandığını** düşünmektedir.

Komite Taraf Devlete 2013 Eylül ayı itibariyle aşağıda yer alan konulara ilişkin atılan adımlara yönelik ek bilgi vermesini tavsiye eder:

- 1) “6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına yönelik Şiddetin Önlenmesi Kanununun” failerin kovuşturulması ve cezalandırılmasına ilişkin hükümler

içermesinin sağlanması ile birlikte taciz, aile içi tecavüz, cinsel taciz, ve diğer cinsel şiddet türleri gibi kadına yönelik şiddetin her türünü kapsamına almasının sağlanmasını ve kadına yönelik şiddete odaklanmasını,

- 2) Aile içi şiddet vakalarında koruma kararlarının uygulanması ve diğer arabuluculuk uygulamaları da dâhil kanunun uygulanmasına ilişkin bir çalışma gerçekleştirilmesini,
- 3) Şiddet mağdurlarına konukevleri dâhil daha fazla danışma ve destek hizmetlerinin sunulması ve bu bağlamda gerekli tedbirleri uygulamak üzere yeterli kaynağın ayrılmasının sağlanmasını.

Komite ayrıca bir sonraki dönem raporunda Taraf Devlete aşağıda yer alan maddelerin devamlılığını sağlamak amacıyla atılan adımlara ilişkin bilgi sağlamasını tavsiye eder:

- 1) 19 Sayılı Genel Tavsiye Kararı doğrultusunda kadına yönelik şiddeti ele almak üzere kapsamlı tedbirlerin benimsenmesine öncelikli önem verilmesi;
- 2) Kadına yönelik her türlü şiddeti ele alabilmeleri ve mücadele edilebilmesini sağlamak amacıyla kamu görevlileri, adli personel, kolluk personeli sağlık hizmeti sunan personele yönelik eğitim çalışma ve aktivitelerinin düzenlenmesi;
- 3) Kadın ve kız çocuklarına yönelik her türlü şiddete ilişkin kamuoyunda farkındalık yaratma kampanyalarının düzenlenmesi;
- 4) Kadına yönelik şiddet alanında çalışan sivil toplum örgütleri ile işbirliği kurulması;

Komite Sözleşmenin uygulanmasına ilişkin Türkiye Hükümeti yetkilileriyle yapıcı diyaloglarının devam etmesini arzu eder.

Ekselansları Saygılarımla